

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Klenovice na Hané, okres Prostějov

798 23 Klenovice na Hané 231

Identifikátor školy: 600 120 481

Termín konání inspekce: 15. a 16. září 2003

Čj.:	m2-1007/03-5084
Signatura:	sm2cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na prvním stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Klenovice na Hané, okres Prostějov je úplnou školou s 261 žákem. Místních žáků je pouze 25 %, zbývající dojíždějí z okolních obcí Čelčice, Ivaň, Obědkovice, Pivín, Skalka a Tvarovice. Dojíždění žáků je přizpůsoben začátek vyučování od 7:40 hodin. Zřizovatelem školy, která sdružuje základní školu s kapacitou 350 žáků, školní družinu s kapacitou 25 žáků a školní jídelnu s kapacitou 350 jídel, je obec Klenovice na Hané. Výuka ve školním roce 2003/2004 probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, dokumentu čj. 16 847/96-2. Z cizích jazyků jsou vyučovány ve čtvrté ročníku anglický jazyk, v pátém ročníku anglický a německý jazyk.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všichni učitelé na prvním stupni školy splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně odrazilo ve věcné správnosti sledované výuky. Skladba úvazků pedagogického sboru odpovídá daným podmínkám školy a dosavadní praxi vyučujících. Organizační uspořádání chodu školy vymezené organizačním řádem s jasně stanovenými kompetencemi pracovníků je funkční. V rámci neformálního metodického sdružení učitelky řeší aktuální problematiku výchovy, vzdělávání a materiální podpory výuky. Dílčí nedostatky se projeví v plánování a probírání učiva. Nízká úroveň zvláště grafomotorických dovedností žáků prvního ročníku odráží méně účinnou spolupráci se spádovými mateřskými školami.

Přenos informací uvnitř školy je funkční, ředitel školy upřednostňuje vzhledem k nižšímu počtu pracovníků účelný neformální kontakt.

Vedení školy průběžně sleduje úroveň výchovné a vzdělávací práce. Kontrola je podložena podrobnými písemnými záznamy z hospitací i orientačních vstupů v klíčových částech vyučovacích hodin. Výsledky hospitační činnosti i závěry šetření podnětů jsou projednávány pedagogickou radou. Funkčnost plánování v oblasti lidských zdrojů se pozitivně projevila v postupné stabilizaci učitelského sboru. Péče o další vzdělávání pedagogických pracovníků je v souladu se vzdělávacími a výchovnými cíli školy, zohledňuje i zájmy učitelů.

Sebehodnocení pedagogů vedení školy citlivě využívá v řídicí práci a částečně ve výrazně diferencovaném motivačním hodnocení i odměňování podle předem známých kritérií.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učebny prvního stupně jsou nově upraveny a vybaveny, vyhovují potřebám výuky z hlediska účelnosti, hygieny, estetiky i prostoru. Pro předměty český jazyk a matematika v nich jsou umístěny účelné nástěnné i manipulační pomůcky, které dotvářejí podnětné prostředí z hlediska didaktického i estetického. Relaxačním účelům žáků mimo výuku slouží volný prostor ve třídách, vymezené prostory na chodbách s vybavením podporujícím pohybové aktivity, klubovna (knihovna) s volně přístupnou audiovizuální technikou, stolními hrami a výběrem zábavné i encyklopedické literatury. Žáci mají přístup i do počítačové učebny, a to nejen během výuky.

Škola poskytla žákům vhodné učebnice, vybavenost inovovaným fondem učebních pomůcek pro oba sledované předměty je velmi dobrá.

Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem plánovitě modernizuje prostředí školy, zabezpečuje materiální zázemí pro vzdělávání a výchovu a dbá na jeho efektivní využívání.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka sledovaných předmětů je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Dílčí nesoulad byl zjištěn v plnění učebních osnov. V obou předmětech ve druhém až čtvrtém ročníku bylo ve školním roce 2002/2003 probíráno učivo nad rámec učebních osnov. Předepsaná dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy je vedena, odstranění dílčích nedostatků v zapisování do třídních knih (chybí složka psaní ve čtvrtém a pátém ročníku, nízká výpovědní hodnota některých zápisů) bylo s vedením školy projednáno.

Výuka v předmětech český jazyk a matematika je v souladu s učebním plánem, není plně v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu.

Ředitel školy prováděnou hospitační činností a kontrolou pedagogické dokumentace nezjistil dílčí nedostatky v plnění učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov není dostatečně účinná.

V rozvrhu hodin bylo zjištěno zkrácení přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním o pět minut a nedodržení počtu hodin v jednom dni ve druhém až čtvrtém ročníku. Školní řád obsahuje základní doporučená ustanovení, postrádá práva žáků, případně rodičů. Informační systém ve vztahu škola - rodiče žáků je funkční. V žákovských knížkách jsou některé požadavky vyučujících formulovány značně striktně až direktivně.

Zjištěné nedostatky nemají negativní vliv na funkčnost organizace výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice na prvním stupni základní školy

Hospitovány byly vyučovací hodiny českého jazyka a matematiky ve všech ročnících a u všech vyučujících prvního stupně.

Struktura vyučovacích hodin, obsah i rozsah učební látky většinou odpovídaly stanoveným výukovým cílům i aktuálnímu stavu tříd. Opakování a upevňování učiva převážně navazovalo na výsledky zjištěné prověrkami a vyhodnocením domácí přípravy.

Přestože výuku vedly učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň základní školy, projevovaly se drobnější didaktické i metodické nedostatky (zejména gramaticky nesprávné koncovky slov, opomenutí procvičení jemné motoriky před psaním, opomíjení správného sezení při psaní a vadného držení psacího nástroje). Někteří žáci prvního ročníku mají zafixován vadný uchop tužky.

Promyšlená volba široké škály účelných učebních pomůcek pozitivně ovlivnila názornost výuky, zájem žáků i jejich aktivní účast při procvičování a upevňování učiva.

Organizace vyučovacích hodin českého jazyka neměla kvalitativně stejnou úroveň. Frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce většinou odpovídala schopnostem žáků, značně rozdílná byla efektivita zvolených metod a forem práce. Ke kladům patřilo uplatnění metod podporujících aktivní učení. Účinné, i když ojedinělé, bylo diferencování učebních úloh z hlediska jejich obtížnosti, didaktický efekt přineslo uplatnění srovnávací metody spojené se společnými vyhodnocováními získaných poznatků. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky ve zhlédnutých hodinách zohledňovaly. Negativem bylo nedůsledné vysvětlení zadané samostatné práce, dílčí metodické chyby ve výuce psaní, frontální způsob výuky spojený s užíváním metod založených na kladení otázek, jejichž formulace nutí žáky k jednoslovným odpovědím.

Výuka matematiky byla především zaměřena na aritmetické učivo. Sledovala procvičení mechanického počítání, ale i rozvoj logického myšlení. V navštívených hodinách převažovalo činnostní pojetí vzdělávacího procesu, učivo bylo procvičováno v různých obměnách, byly střídány formy frontální a samostatné práce. Ojediněle bylo žákům umožněno spolupracovat ve skupinách, takto organizována výuka byla vysoce efektivní. Žákům byla poskytována okamžitá zpětná vazba o míře zvládnutí učiva.

Obecně platné zásady psychohygieny (zařazování nejrůznějších relaxačních technik zaměřených na rozvoj tvořivé fantazie a odstranění únavy žáků) byly ve sledovaných předmětech dodržovány jen ojediněle. Také učebny byly nedostatečně větrány. Rušivě na žáky působil nepřiměřeně hlasitý mluvní projev některých vyučujících.

V převážném počtu hodin nebyla důsledně zařazována úvodní motivace, průběžně převažovalo motivování známkou za nejrychleji a správně vyřešený úkol. Tato motivace předem vylučovala z úspěšnosti žáky s pomalejším pracovním tempem. Výjimečně, ale daleko účinněji, působila motivace nabídkou následné aktivní činnosti žáků s bodovým nebo slovním vyhodnocením s citlivým přístupem k slabším žákům.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla přirozená, v ojedinělých případech chyběla větší důslednost vůči žákům a docházelo k projevům nekázně, která narušovala průběh výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk byly hodnoceny jako dobré, v matematice měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání používají učitelky vlastní prověrky a testy, které jsou doplňovány ústním zkoušením. Jiné evaluační nástroje škola nemá. Zjištěné skutečnosti jsou projednávány pedagogickou radou. Motivačně působí pochvaly za dobrou práci zapisované do žákovských knížek.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na prvním stupni byly celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Inspekce byla provedena na žádost Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. 7. 2003 z důvodu šetření stížnosti podané zákonným zástupcem žáka na pochybení a nepedagogický přístup ředitele školy a učitelky prvního stupně školy.
- Řediteli školy nebyly podány ze strany rodičů žáků žádné další písemné stížnosti na práci učitelů. Na ojedinělé ústní podněty (dle sdělení ředitele školy) reaguje neprodleně, z jednání s učiteli nepořizuje záznamy, zobecněné závěry jsou v záznamech z jednání pedagogické rady.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou vydanou obcí Klenovice na Hané dne 9. dubna 2003.
-

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení čj. 17 303/03-21 ze dne 14. dubna. 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Klenovice na Hané, okres Prostějov vydaná pod čj. 4/2003/ZO dne 9. dubna 2003
3. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a tematické plány učiva českého jazyka prvního a pátého ročníku a matematiky třetího ročníku
4. Povinná dokumentace dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2002/2003 a 2003/2004: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků, školní řád, rozvrhy hodin tříd prvního stupně školy, záznamy z jednání pedagogické rady; personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků prvního stupně školy školního roku 2003/2004
5. Organizační řád školy
6. Hospitační záznamy ředitele a zástupce ředitele školy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
7. Záznamy z jednání učitelek prvního stupně s ředitelem školy
8. Vyjádření ředitele školy ze dne 21. července 2003 ke stížnosti pro KÚ Olomouckého kraje
9. Písemné prověrky a pracovní listy zadávané v hospitovaných hodinách
10. Vzorek žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů žáků tříd prvního stupně školy
11. Inspekční zpráva čj. 133 280/98-11099 z 15. června 1998

ZÁVĚR

- *Pro vzdělávání a výchovu jsou na prvním. stupni školy z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti optimální personální podmínky.*
- *Vedení školy a vyučující se zabývají aktuální problematikou výchovy a vzdělávání operativně, o změnách v chování i ve výsledcích učení žáků rodiče průběžně informují.*
- *Materiální podmínky prvního stupně školy umožňují realizaci výchovně-vzdělávacích cílů vymezených vzdělávacím programem pro předměty český jazyk a matematika. Účelně byly ve vyučovacím procesu využity učebnice a široká škála učebních pomůcek.*
- *Ve školním roce 2003/2004 je školou dodržen učební plán vzdělávacího programu Základní škola. Nesoulad výuky s učebními osnovami byl zjištěn v obou předmětech ve školním roce 2002/2003 i školním roce 2003/2004. V organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy byly zjištěny dílčí nedostatky.*
- *Ve výuce sledovaných předmětů převládala vstřícná vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky. Kvalita vzdělávacího procesu však byla z hlediska jeho průběhu, výsledků a zejména efektivity používaných metod práce průměrná.*
- *Od poslední inspekce v roce 1998 došlo ve škole k pozitivní změně v materiální podpoře výuky sledovaných předmětů.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v.r.
Členka týmu	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v.r.

V Olomouci dne 22. září 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. září 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jan Kopečný

Jan Kopečný v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	2003-10-20	m2-1007/03-5084
Zřizovatel Obec Klenovice na Hané 798 23 Klenovice na Hané 3	2003-10-20	m2-1007/03-5084

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.